

## Evropa i SAD na suprotnim stranama energetske politike

**Nemačka: Evropa ne bi trebalo da postane talac američke nafte i gasa**

**Nova ekonomska vizija EU prilagođena kritičarima Zelenog dogovora?**

**Ember: Evropski elektroenergetski pregled**



**ACER: Pad cena struje i gasa u 2024. za evropska domaćinstva**

## SADRŽAJ

Evropa i SAD na suprotnim stranama energetske politike .....	<a href="#">OVDE</a>
Nemačka kaže da Evropa ne bi trebalo da postane talac američke nafte i gasa .....	<a href="#">OVDE</a>
Nova ekonomska vizija EU prilagođena kritičarima Zelenog dogovora? .....	<a href="#">OVDE</a>
Rumunski ministar upozorava na uticaj Zelenog dogovora na energetski sektor.....	<a href="#">OVDE</a>
Supermreža EU u središtu plana jeftine energije predsednice Evropske komisije .....	<a href="#">OVDE</a>
Ember: Evropski elektroenergetski pregled .....	<a href="#">OVDE</a>
Izveštaj o energetske subvencijama pokazuje napredak u 2023. ....	<a href="#">OVDE</a>
Kašnjenje odluke o podeli nemačkog i francuskog tržišta električne energije .....	<a href="#">OVDE</a>
ACER: Pad cena struje i gasa u 2024. za evropska domaćinstva .....	<a href="#">OVDE</a>
ACER menja metodologiju za usklađivanje međuzonalne alokacije .....	<a href="#">OVDE</a>
Javna konsultacija za mrežne operatere i regulatore EU o Paktu za angažman .....	<a href="#">OVDE</a>
EU ukida gornju granicu cena gasa .....	<a href="#">OVDE</a>
Debata u EU o tome treba li ponovo pokrenuti uvoz ruskog gasa .....	<a href="#">OVDE</a>
Šef Ofgema traži mandat da povрати gotovinu kada energetske firme propadnu .....	<a href="#">OVDE</a>
Mark Kristi Trampov izbor za čelnika nacionalnog energetskeg regulatora .....	<a href="#">OVDE</a>

## Evropa i SAD na suprotnim stranama energetske politike

BRISEL, VAŠINGTON - Rekordnih 47 posto električne energije u Evropskoj uniji sada dolazi iz solarnih i drugih obnovljivih izvora, navodi se u najnovijem izveštaju, što je još jedan znak rastućeg jaza između nastojanja bloka za čistom energijom i okretanja nove američke administracije fosilnim gorivima, prenosi **Asošijejted pres (AP)**.

Gotovo tri četvrtine električne energije u EU ne emituje prilikom potrošnje gasove koji emituju u atmosferu gasove efekta staklene - s tim da još 24% električne energije u bloku dolazi iz nuklearnih elektrana, pokazao je [izveštaj](#) koji je objavio 23. januara istraživački centar za klimatsku energiju Ember. To je daleko više nego u zemljama poput Sjedinjenih Država i Kine, gde se gotovo dve trećine njihove energije još uvek proizvodi iz fosilnih goriva. Oko 21% električne energije u SAD dolazi iz obnovljivih izvora, ali je njihov novi predsednik,



Donald Tramp je prvog dana po ulasku u Belu kuću potpisao ukaz o proglašenju vanrednog stanja u oblasti energetike (foto), počev od maksimalnog aktiviranja bušenja gasa i nafte, radi sniženja cena tih fosilnih energenata, zaustavio zakupe za vetroelektrane i obećao da će opozvati podsticaje iz Bajdenove ere za električna vozila.

### Evropa je učvrstila mesto lidera čiste energije

Prelazak na čistu energiju pomogao je Evropi da izbegne uvoz fosilnih goriva vredan više od 61 milijardu dolara za proizvodnju električne energije od 2019.

Nuklearni rast u bloku je u međuvremenu usporen. U celoj Evropskoj uniji, povlačenje nuklearnih elektrana u penziju nadmašilo je nove gradnje od sredine 2000-ih, prema Global Energy Monitoru.

Dan pošto je predsednik Tramp povukao Sjedinjene Države iz Pariskog sporazuma i sprovodi energetska politiku "buši, buši, buši", šefica EU Ursula von der Lejen je rekla: "Evropa će ostati na svom kursu i nastaviti da radi sa svim nacijama koje žele zaštititi prirodu i zaustaviti globalno zagrevanje."

### Nemačka kaže da Evropa ne bi trebalo da postane talac američke nafte i gasa

BERLIN - Evropa se ne sme previše oslanjati na američku naftu i prirodni gas, rekao je nemački ministar ekonomije Robert Habeck, dan nakon što je Donald Tramp inaugurisan za predsednika SAD-a.



Evropa treba da "izađe u susret Trampovoj administraciji ispružene ruke, ali ne i da nam se odseče ruka", rekao je Habeck na energetsom samitu dnevnika Handelsblat u Berlinu, baš kada je predsednik Tramp

pozvao Evropu da kupuje više američke nafte i gasa.

Tokom Trampovog predsedavanja, EU treba da se drži zajedno i definiše svoje interese, uključujući one u energetsom sektoru, rekao je Habeck, a prenosi

**Blumberg.**

## Nova ekonomska vizija EU prilagođena kritičarima Zelenog dogovora?

BRISEL - Procureli nacrt Kompassa konkurentnosti Evropske komisije - ekonomske doktrine koja će voditi rad izvršne vlasti EU u narednih pet godina - ukazuje na široku deregulaciju koja je posebno usmerena na Evropski Zeleni dogovor, saznaje **Politiko**.



Zakon za pojednostavljenje ovih pravila očekuje se u februaru, ali kompas sugerše da će Komisija ići još dalje, opisujući predlog kao tek "prvi" zakon u tom pravcu.

Ipak, kompas obećava da će EU "ostati na kursu" u svojim klimatskim ciljevima. Ali fokus dokumenta na smanjivanju birokratije u vezi s životnom sredinom kako bi se podstakla evropska ekonomija uredno se uklapa u rastuće pozive da se revidiraju ili ukinu veliki delovi Zelenog dogovora - spiska pravila osmišljenih da dovedu do EU nulte emisije do 2050. godine.

Najglasniji zahtevi za zelenim promišljanjem došli su od Evropske narodne partije desnog centra (EPP),

političke porodice predsednice Komisije Ursule von der Lejen, čiji su lideri protekle nedelje pojačali napade na Zeleni dogovor, pozivajući Komisiju da odloži pravila finansijske i korporativne održivosti, kao i novi Prekogranični porez EU na CO2 (CBAM) za najmanje dve godine.

Lideri su takođe rekli da se protive ciljevima obnovljive energije, elementu Zelenog dogovora koji je do tada uživao širok konsenzus. EPP insistira da klimatska politika EU treba da bude „tehnološki neutralna” – ne dajući prednost određenim tehnologijama u odnosu na druge, na primer, toplotne pumpe u odnosu na kotlove ili obnovljive izvore energije u odnosu na nuklearnu, i ne zabranjujući tehnologije kao što su motori sa unutrašnjim sagorevanjem u automobilima.

Zatim je u prošlu sredu, poljski premijer Donald Tusk pozvao je na "preispitivanje svih pravnih akata, "koja bi mogla rezultirati previsokim cenama energije", uključujući ona unutar "Zelenog dogovora". Tuskove primedbe pozdravio je konzervativni češki premijer Petr Fiala.

Na konferenciji za novinare u prošli petak, portparol Komisije Stefan De Kersmeker rekao je novinarima da „obaveze koje su preuzete u kontekstu Zelenog dogovora ostaju u potpunosti važeće”.

Međutim, čini se da nova ekonomska doktrina EU stavlja deregulaciju ispred dekarbonizacije, pri čemu klimatski napori zauzimaju mesto iza novog fokusa Komisije na konkurentnost.

“Tranzicija na dekarbonizovanu ekonomiju mora biti konkurentna i tehnološki neutralna”, navodi se u nacrtu dokumenta. „Cilj Kompassa je Evropa u kojoj se sutrašnje tehnologije i čisti proizvodi izmišljaju, proizvode i plasiraju na tržište, dok ostajemo na kursu neutralnosti ugljenika.”

## Rumunski ministar upozorava na negativan uticaj Zelenog dogovora na energetski sektor

**BUKUREŠT** - Drugi političar EPP-a, rumunski ministar energetike Sebastjan Burduja, najavio je podnošenje detaljnog izveštaja vladi o negativnom uticaju politike Zelenog dogovora Evropske unije na energetski sektor Rumunije.



Inspiriran američkim predsednikom Donaldom Trampom, Burduja je otkrio promenu u energetske strategiji Rumunije, prelazeći sa Zelenog dogovora na ono što on naziva "pametnim dogovorom", piše **Euractiv**.

Burduja je kritikovao ekološke politike EU, tvrdeći da, iako su možda dobronamerne, "rizikuju da naše evropske ekonomije postanu žrtve birokratizacije i odluka odvojenih od ekonomske realnosti".

U konkretnom slučaju Rumunije, Burduja je tvrdio da elektrane na uglj ne bi trebalo da budu ugašene pre nego što održive alternative postanu u potpunosti operativne. Kratkoročno i srednjoročno, predložio je gasne elektrane kao most, a nuklearne elektrane kao konačno dugoročno rešenje.

"Evropljani zaslužuju da plaćaju manje za energiju, a to se može postići samo masovnom proizvodnjom energije", rekao je Burduja..

## Supermreža EU u središtu plana jeftine energije predsednice Evropske komisije

**DAVOS** - Predsednica Evropske komisije Ursula von der Lejen rekla je Svetskom ekonomskom forumu da će modernizovana supermreža EU biti u središtu predstojećeg plana za smanjenje cena električne energije, prenosi **Euractiv**.



"Novi plan koji ćemo predstaviti u februaru" usmeren na smanjenje cena energije "ukloniće sve preostale barijere našoj energetske uniji", rekla je Von der Lejen na minulom samitu u Davosu.

"Naša konkurentnost zavisi od vraćanja na niske i stabilne cene energije," rekla je ona.

Komisijin "Akcioni plan o pristupačnoj energiji" Komisije najavljene je da bude objavljen 26. februar, a von der Lejen je zadužila svog komesara za energetiku Dana Jorgensena da ažurira pravila koja određuju kako zemlje EU kolektivno treba da upravljaju električnom mrežom bloka.

Do 2030. zemlje EU bi trebalo da budu u mogućnosti da primaju 15% svoje potražnje za električnom energijom po satu od svojih suseda, na osnovu studije iz 2013. koju je naručila Komisija koja otkriva da bi potpuno integrisana evropska mreža mogla uštedeti 12 do 40 milijardi evra godišnje.



## Ember: Evropski elektroenergetski pregled

BRISEL - Tranzicija elektroenergetskog sektora EU zadržala je zamah 2024. godine, navodi analitički centar **Ember** u redovnom godišnjem [Evropskom elektroenergetskom pregledu](#) koji analizira celogodišnju proizvodnju električne energije i podatke o potrošnji za 2024. u svim zemljama EU.



Ovo su ključni akcenti iz izveštaja:

### Solar prestiže ugalj

Solarna energija je bila najbrže rastući izvor energije u EU u 2024. godini; dodati kapaciteti dostigli su rekordno visok nivo, a proizvodnja je bila 22% veća nego 2023. Solarna (11%, 304 TWh) je prvi put u 2024. prestigla ugalj (10%, 269 TWh), što znači da je ugalj pao sa trećeg po veličini izvora energije u EU u 2019. do šestog po veličini u 2024. Ovaj trend je široko rasprostranjen; solarna energija raste u svakoj zemlji EU, dok ugalj postaje sve marginalniji. Više od polovine zemalja EU ili nema energiju na ugalj ili ima udeo ispod 5% u svom miksu električne energije. Ubrzana čista fleksibilnost i pametna elektrifikacija potrebni su za održavanje solarnog rasta.

### Gas je pao pet godina zaredom

Proizvodnja električne energije na gas pala je petu godinu zaredom – uprkos malom porastu potražnje za električnom energijom. U kombinaciji sa još jednim padom uglja, ovo je smanjilo ukupne emisije u energetsom sektoru u 2024. na ispod polovine njihovog maksimuma iz 2007. godine. Ovaj kontinuirani pad odigrao je ključnu ulogu u smanjenju ukupne potrošnje gasa u EU za 20% u proteklih pet godina: oko trećine ovog pada dogodila se u energetsom sektoru. Bez dodavanja vetra i sunca 2024., potrošnja prirodnog gasa u EU za energiju bila bi 11% veća.



### Vetar i solarna energija smanjili su uvoz fosilnih goriva za 59 milijardi evra od početka Zelenog dogovora

U pet godina Evropskog zelenog dogovora, porast proizvodnje vetra i sunca glavni je razlog za smanjenje proizvodnje fosila. Bez dodavanja vetra i solarnih kapaciteta od 2019. godine, EU bi uvezla 92 milijarde kubnih metara više fosilnog gasa i 55 miliona tona više kamenog uglja, što bi koštalo 59 milijardi evra. Kako bi maksimizirale buduće koristi, države članice moraju nastaviti sa sprovođenjem reformi za ubrzanje primene vetroelektrana, budući da postoji rizik da isporuka trenutno ne uspe uprkos konkurentnosti troškova.

## Izveštaj o energetske subvencijama pokazuje napredak u 2023.

BRISEL - Evropska komisija je objavila 29. januara Izveštaj o energetske subvencijama u EU za 2024. u kojem se detaljno opisuje obim javnih subvencija nacionalnih vlada širom EU u 2023. godini.



U kontekstu međunarodnih obaveza o postepenom ukidanju subvencija za fosilna goriva do 2030. godine, izveštaj potvrđuje da su energetske subvencije bile stabilne do 2021. godine, dramatično porasle 2022. godine tokom energetske krize, a zatim umereno smanjene 2023. godine, piše na [portalu](#) Komisije.

Energetske subvencije u EU skočile su sa 213 milijardi evra u 2021. na 397 milijardi evra u 2022., da bi 2023. bile smanjene za 10% na 354 mlrd evra – što je ekvivalentno 2,10% BDP-a EU, u odnosu na 2,37% u 2022.

Energetske subvencije povezane s nacionalnim kriznim merama za zaštitu potrošača u EU od visokih cena procenjuju se na 145 mlrd. evra u 2023. (sa 187 mlrd evra u 2022.). Širom EU doneto je najmanje 270 nacionalnih mera za rešavanje krize cena energije. Domaćinstva su bila glavni direktni korisnici ovih kriznih mera (primila 121 mlrd evra u periodu 2021-2023), ispred industrije i transportnog sektora. Za fosilna goriva, subvencije su iznosile 111 mlrd evra, 18% manje u odnosu na rekordne nivoe iz 2022.

U izveštaju se zaključuje da EU i zemlje EU moraju učiniti više na postepenom ukidanju svih subvencija za fosilna goriva do 2030. godine. Kao odgovor na relativno visok udeo subvencija za fosilna goriva, komisija naglašava potrebu da se podstakne usvajanje čiste tehnologije umesto da se podrži povezivanje tehnologije [fosilnih goriva].

## Kašnjenje odluke o podeli nemačkog i francuskog tržišta električne energije

BRISEL - Kontroverzna preporuka o tome da li i kako podeliti nemačko i francusko energetske tržište je odložena, objavio je 28 januara portal [Harici.com](#).



ENTSO-E, evropsko udruženje mrežnih operatera, potvrdilo je za Euractiv da je stav o kojem se raspravlja između centralnoevropskih mrežnih operatera, a za koji se prvobitno očekivalo da će biti objavljen u ponedeljak, sada "planiran za proleće 2025."

Za sada se ovim odlaganjem izbegava očekivani sukob zemalja srednje Evrope, koje su sve više pogođene funkcionisanjem elektroenergetskih mreža njihovih suseda.

ENTSO-E je naveo da je do kašnjenja u poslednjem trenutku došlo zbog "dijaloga sa Evropskom komisijom o obimu studije o zoni ponude".

Mrežni operateri su prvobitno imali zadatak da napišu izveštaj u jesen 2022. godine. Trebalo je da bude objavljen u trećem kvartalu 2024., a zatim 27. januara.

Kašnjenje u donošenju odluke može odražavati političku osetljivost ovog pitanja.

Francuska, sa visoko centralizovanim energetske sistemom, opire se ideji podele svojih energetske tržišta. U Nemačkoj, jug gladan struje, s nekoliko vetroturbina, strahuje da će morati da plaća premiju za energiju vetra sa severa.

### Jedna regija, jedna cena

Tržišta električne energije u Evropi treba da odražavaju fizički kapacitet mreže za transport električne energije. Pravila EU navode da treba postojati jedinstvena cena električne energije u geografskim područjima gde struja može slobodno da teče.



Godine 2022., energetske regulator EU ACER utvrdio je da to nije slučaj za Francusku i Nemačku i da su tokovi električne energije u srednjoj Evropi zbog toga poremećeni.

Za razliku od drugih zemalja EU, kao što su Švedska i Italija, gde cene električne energije variraju po regijama u zavisnosti od kapaciteta mreže, najveće zemlje bloka imaju jedinstvenu cenu električne energije.

To dovodi do velikih tokova električne energije unutar zemlje koji se ponekad prelivaju u mreže susednih zemalja i uzrokuju nestanke struje. Tvrdi se da bi manje regionalne zone cena, umesto većih nacionalnih regija, rešile ovaj problem.

Šesnaest mrežnih operatera iz 12 zemalja EU, od Francuske do Poljske i Slovenije, daće preporuku da li francusko i nemačko tržište treba podeliti. Nakon toga, zainteresovane zemlje EU bi se morale jednoglasno složiti, a konačnu odluku donosi Evropska komisija.

## ACER: Pad cena struje i gasa u 2024. za evropska domaćinstva

**LJUBLJANA** - ACER je ažurirao svoju kontrolnu tablu, koja prati mesečne promene cena energije u domaćinstvima u zemljama članicama EU i Norveškoj od januara 2019. do decembra 2024.

### Koji su ključni nalazi?

**Cene električne energije:** Cene električne energije za domaćinstva su u 2024. godini smanjene za 5% u odnosu na 2023. To je uglavnom zbog pada energetske komponente cena od 17%. Međutim, ovaj pad je delimično nadoknađen većim troškovima mreže i postupnim ukidanjem određenih subvencija. Cene i njihov sastav su u četvrtom kvartalu (Q4) ostali stabilni, bez značajnijih promena u odnosu na prethodni kvartal.

**Cene gasa:** Slično, cene prirodnog gasa za domaćinstva pale su u proseku za 7% u 2024. godini, podstaknute padom energetske komponente od 20%. Ukidanje subvencija doprinelo je povećanju poreske komponente, delimično nadoknađivši smanjenje. U poslednjem tromesečju prosečne cene gasa za krajnje korisnike blago su porasle.

Kako **navodi ACER**, pad troškova energije odražava uticaj sve veće upotrebe obnovljive energije u Evropi. Međutim, kako se proizvodnja obnovljive energije širi, pojaviće se potreba za značajnim ulaganjima u energetske infrastrukturu, što bi moglo dovesti do viših troškova mreže u budućnosti.

Predstojeći akcioni plan Evropske komisije o dostupnosti energije biće ključan u rešavanju ovih izazova. Trenutni trendovi naglašavaju važnost sagledavanja ukupnih troškova energetske sistema (uključujući troškove mreže i infrastrukture), umesto fokusiranja samo na troškove robe, konstatuje regulator.



## ACER menja metodologiju za usklađivanje međuzonalne alokacije balansnih kapaciteta električne energije

LJUBLJANA – EU Agencija za saradnju energetske regulatora (ACER) usvojila je 30. januara izmene metodologije za usklađivanje međuzonalne alokacije kapaciteta za razmenu balansnog kapaciteta ili deljenje rezervi.



Metodologija (koju je ACER odobrio 2023.) usklađuje procese koji upoređuju tržišnu vrednost međuzonalnog kapaciteta između

balansnog kapaciteta i tržišta električne energije dan unapred. Ovi procesi se oslanjaju na algoritam koji optimizuje alokaciju raspoloživih kapaciteta u različitim zonama na način koji maksimizira ukupnu dobit tržišta.

### Ažurirana metodologija:

- pojašnjava upravljanje tržišnim procesom kako bi se osigurala njegova efikasna implementacija i rad;
- omogućava uspostavljanje pravila za distribuciju prihoda od zagašenja koji proizilaze iz međuzonalne alokacije kapaciteta između OPS-a.

ACER-ova odluka takođe daje operatorima više vremena za razvoj usklađenog softvera zasnovanog na tržištu i nudi fleksibilnost onima koji već rade na regionalnim tržišnim procesima da se prilagode novim zahtevima metodologije.

OPS-ovi su sada dužni da razviju usklađeni softver zasnovan na tržištu do juna 2026.

## Javna konsultacija za mrežne operatere i regulatore EU o Paktu za angažman

BRISEL – Evropska komisija, Agencija EU za saradnju energetske regulatora (ACER) i Inicijativa za mrežu obnovljivih izvora (RGI) pokrenuli su 23. januara istraživanje o poboljšanju regulatornog okruženja za angažman aktera u projektima elektroenergetske infrastrukture u EU, u okviru Pakta EU za angažman. Kako je saopšteno na [portalu](#) Komisije, anketa će biti otvorena do 23.02.2025.

Kako bi podržao efikasnu energetske tranziciju, Pakt za angažman naglašava, između ostalog, potrebu da se poboljša adekvatna regulatorna podrška za rane, redovne i smislene aktivnosti uključivanja aktera u mrežne projekte.

Upitnik će pomoći trima organizacijama da bolje razumeju praksu, prilike i izazove, te uslove koji omogućavaju, koji se odnose na regulatorne i zakonske okvire angažmana aktera u razvoju evropske elektroenergetske infrastrukture.

Istraživanje je namenjeno mrežnim prenosnim i distributivnim operaterima širom Evrope i nacionalnim regulatornim telima, a rezultati bi trebalo da doprinesu poboljšanom regulatornom okruženju za aktivnosti na ulaganja u mrežu.

## EU ukida gornju granicu cena gasa

BRISEL - Ograničenje cena gasa koje je uvela Evropska unija tokom ruske gasne krize 2022. isteklo je u prošli petak i nije aktivirano od kako je uvedeno, javlja [Rojters](#).

Ograničenje, dizajnirano da se aktivira ako evropske cene gasa dođu na 180 eura po megavat-satu, nivo koji referentna cena u EU nije dostigla od dubine evropske energetske krize 2022. godine, kada je premašila 300 eura/MWh.

Referentni prvomesečni ugovor o gasu u holandskom TTF čvorištu trgovao se u petak iznad 52 eura/MWh - što je najviše od kraja 2023., ali još uvek daleko ispod cena tokom energetske krize 2022. godine.



Odluka Evropske komisije da dopusti istek gornje granice pokazuje da je najgora evropska energetska kriza prošla, piše Rojters.

U saopštenju na svojoj web stranici, Komisija je rekla da gornja granica cena nije pokrenuta i da nije potrebno njeno proširenje, "zahvaljujući faktorima kao što su strukturni pad potražnje, pouzdan uvoz LNG-a i cevovodima od pouzdanih partnera, kao i poboljšana uvozna infrastruktura".

### Debata u EU o tome treba li ponovo pokrenuti uvoz ruskog gasa

**LONDON** - Novi komesar EU za energetiku Dan Jorgensen obećao je da će prekinuti energetske veze bloka sa Rusijom do 2027. Ali u Briselu je u toku debata o tome treba li ponovo pokrenuti uvoz ruskog gasa u Evropu kao deo bilo kakvog ukrajinskog ratnog sporazuma sa Moskvom, analizira za *Juroezija rivju* (Eurazia Review) Enrdju Hamond (Andrew Hammond), naučni saradnik Londonske škole ekonomije.

Međutim, takve rasprave već su izazvale bes nekih od najgorih protivnika ruskog predsednika Vladimira Putina. To uključuje baltičke države, Poljsku i Sloveniju, navodi Hamond.

Sigurno je da bi neke zemlje EU, uključujući Mađarsku, Slovačku i Bugarsku, mogle značajno povećati svoje energetske oslanjanje na Moskvu.

Kako bi smanjila svoje oslanjanje na rusku energiju, EU je naporno radila na osiguravanju mnogih novih sporazuma od februara 2022. Oko 45 posto od približno 180 poslova koje su EU i njene države članice sklopile od 2022. godine tiče se prirodnog gasa, uključujući LNG, pri čemu prednjači Nemačka (43 ugovora), a iz nje Italija (21) i Mađarska (20). Ostale dvocifrene zemlje po broju novih energetskih ugovora su Francuska, Bugarska i Grčka, od kojih je svaka na 10.

Vodeće ugovorne strane su SAD (35) i UAE (24).

Činjenica da su SAD na vrhu ove liste ogleda se u značajno povećanom udelu prodaje njenog LNG-a članicama EU.

U tom kontekstu, pitanje je da li bi imalo smisla da novim američki predsednik Tramp zagovara uvoz ruskog gasa u bilo kojem mirovnom sporazumu Moskve i Kijeva, jer bi to bilo protiv američkih izvoznih interesa LNG-a, ocenjuje Hamond i dodaje:

Još jedan faktor koji treba napomenuti u ovoj ključnoj političkoj debati je da je intenzivna evropska energetska diplomatija poslednjih godina otišla dug put ka pružanju energetske sigurnosti za blok. Međutim, to komplikuje put energetske tranzicije EU, što je ključno s obzirom na ambiciju bloka da postane prva net-nula regija do 2050. Delimično je to zato što će nova gasna infrastruktura zahtevati srednje do -dugoročni horizont za povrat uloženog novca. U skladu s tim, zemlje EU će morati mnogo više da ulažu u infrastrukturu čiste energije ako žele u potpunosti ispuniti održivu dekarbonizaciju svojih ekonomija u ključnim godinama koje dolaze.

## Šef Ofgema traži mandat da povрати gotovinu kada energetske firme propadnu

**LONDON** - Šef britanskog energetskeg regulatora Ofgema zatražio je veća ovlašćenja kako bi osigurao da kupci, a ne investitori, dobiju kompenzaciju kada dobavljači propadnu.

Džonatan Brerli (Jonathan Brearley) je rekao da su deoničari nekih firmi "iskoristili" skok cena energije, jer su ugovorili kupovinu struje po fiksnoj ceni pre nego što je njihova kompanija propala – proces poznat kao hedžing – a zatim zaradili novac kada je vrednost te energije još više porasla kasnije u krizi,



Govoreći pred Odborom poslanika za energetske sigurnost i neto nulu 22. januara, on je rekao da ta praksa "ukazuje na fundamentalni problem koji imamo u smislu

obima naših ovlašćenja", i zatražio od vlade da mogućnost da se Ofgem pozabavi time.

Cene energenata su skočile 2022. nakon ruske invazije na Ukrajinu, zbog čega su se mnogi ljudi mučili da plaćaju svoje račune za prirodni gas i struju, piše portal *Alliance News*.

To je dovelo do kolapsa više od 30 kompanija za snabdevanje energijom za manje od godinu dana, prisiljavajući milione ljudi da pređu na nove, ponekad skuplje snabdevače.

On je poslanicima rekao: "Jedna od velikih frustracija za mene tokom krize bila je propadanje kompanija, iz kojih su akcionari otišli sa rastućom zaradom merenom stotinama miliona funti kako je kriza odmicala."

"Ne možemo to u potpunosti kontrolisati i mislim da su nam za to potrebna ovlašćenja ... kako bi kupcima vratili taj novac", rekao je on.

## Mark Kristi Trampov izbor za čelnika nacionalnog energetskeg regulatora

**VAŠINGTON** - Predsednik SAD Donald Tramp imenovao je Marka Kristija (Mark Christie) za novog predsednika Federalne regulatorne komisije za energiju (FERC), dajući visokom republikancu u toj agenciji centralnu ulogu u proširenju nacionalne infrastrukture električne energije i prirodnog gasa.



"Naglasio sam zaštitu potrošača od prevelikih računa za struju, suočavanje s krizom pouzdanosti izazvanom gubicima dispečerske proizvodnje (odnosi se na izvore električne energije koji se mogu programirati na zahtev operatora elektroenergetske mreže, prema potrebama tržišta. Prim. DD) i neuspehom da se izgrade novi proizvodni kapaciteti, suočeni s rastućom potražnjom", napisao je Kristi na društvenoj mreži **X**.

Kristi, koji radi u toj komisiji od 2021. godine, vodi agenciju koja izdaje dozvole za gasovode i izgradnju infrastrukture za tečni prirodni gas, ali se sve više bavi velikim izazovima oko zadovoljavanja rastuće potražnje za električnom energijom.

Bio je glasan kritičar pravila i političkih inicijativa iz Bajdenove ere koje je smatrao prekoračenjem federalnih nadležnosti nad pravima saveznih država.

FERC je nezavisna agencija, ali je pod pritiskom istaknutih republikanskih političara iz Senata, energetske rukovodioca i bogatih političkih donatora pet tehnoloških giganta (Big Tech - Amazon, Apple, Google, Facebook i Microsoft - prim. DD), napominje *Politiko*.